

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การประเมินโครงการส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อชาวชนบท (สคช) ของศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอุบลราชธานี ปีงบประมาณ 2531

ชื่อผู้เขียน นายประเสริฐ หอมดี

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์บุบผา อนันต์สุชาติกุล ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ ลีสวรรณ์ กรรมการ
รองศาสตราจารย์อุเทน ปัญญา กรรมการ

บทคัดย่อ

การประเมินครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและประเมินสภาพการดำเนินงานโครงการโดยใช้รูปแบบซิปป์และแนวคิดของสโครเวน โดยใช้เครื่องมือ 7 ชุดรวม 26 ฉบับ กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ได้กลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มบ้านหนองหิน หมู่ที่ 5 ตำบลคำไฮใหญ่ อำเภอเมือง และกลุ่มบ้านนาเรือง หมู่ที่ 11 ตำบลเหล่าพรวน อำเภออำนาจเจริญ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การสังเกต การวิเคราะห์เอกสาร การทดสอบและการตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการบรรยายตามสภาพที่ปรากฏและเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น ในการประเมิน แบ่งขั้นตอนการดำเนินงานเป็นการสร้างเกณฑ์การประเมินโดยการชี้เทคนิคเดลฟาย การประเมินโครงการและการเสนอรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานโครงการที่เหมาะสม ผลการประเมินพบว่า

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินโครงการในด้านต่างๆ มี 69 ข้อย่อย โดยแยกเป็นด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ 8 ข้อ ด้านปัจจัยเบื้องต้น 27 ข้อ ด้านการดำเนินงาน 20 ข้อ และด้านผลผลิตของโครงการ 14 ข้อ

การประเมินโครงการในส่วนของความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการ กับความคาดหวังและความต้องการของผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนคาดหวังและต้องการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ในด้านการได้รับความรู้และทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ และการได้พัฒนาทักษะด้านการอ่านการเขียน ตามลำดับ และกลุ่มผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานและหน่วยงานที่สนับสนุนก็เข้าใจโครงการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่านการเขียนมากที่สุด

ในการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานโครงการ กับเกณฑ์การประเมินพบว่า กลุ่มบ้านหนองหินและกลุ่มบ้านนาเรือ ดำเนินงานโครงการบรรลุเกณฑ์การประเมินร้อยละ 60.87 และ 52.17 ตามลำดับ โดยมีสภาพการดำเนินงานที่ทั้งสองกลุ่ม ดำเนินงานบรรลุเกณฑ์ร้อยละ 46.38 และไม่บรรลุเกณฑ์ร้อยละ 33.33 ที่เหลือร้อยละ 20.29 เป็นสภาพการดำเนินงานที่กลุ่มหนึ่งบรรลุเกณฑ์ แต่อีกกลุ่มหนึ่งไม่บรรลุเกณฑ์ สำหรับสภาพการดำเนินงานที่ไม่บรรลุเกณฑ์ได้แก่ บทบาทหน้าที่ของอาสาสมัคร งบประมาณ ปริมาณของแบบรายงานผล แผนการดำเนินงานของหน่วยงานระดับอำเภอและศูนย์ฯจังหวัด แผนและการนิเทศติดตามผลของหน่วยงานระดับจังหวัด การเป็นวิทยากรและการร่วมนิเทศของหน่วยงานกระทรวงหลัก การสรรหาและการคัดเลือกอาสาสมัคร การนัดพบกลุ่ม การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน การจัดและการติดตามผลการจัดกิจกรรมต่อเนื่อง การใช้สื่อชนิดอื่นแทนแผ่นเรียน การกระตุ้นให้มีการนำความรู้ไปใช้และการรายงานผลการพบกลุ่มของอาสาสมัคร การมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน การร่วมอภิปรายเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาชุมชน และการรวมกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาชุมชนของผู้เรียน

ผลข้างเคียงในทางบวกพบว่า ผู้เรียนเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพเสริม มีผู้ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งฯ มากขึ้น มั่นใจและรู้จักประสานงานหรือขอความสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐมากขึ้น มีการถ่ายทอดความรู้จากการพบกลุ่มสู่สมาชิกในครอบครัว เห็นความสำคัญของการรู้หนังสือและการรับข่าวสารข้อมูล ส่วนผลข้างเคียงในทางลบนั้นพบว่า การมาพบกลุ่มทำให้ผู้เรียนบางคนขาดรายได้ประจำวัน เพิ่มภาระให้ตนเอง ไม่มั่นใจในความมั่นคงของโครงการและ เกิดการชิงความเป็นผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน

รูปแบบและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการที่เหมาะสมนั้น ควรเน้นการพัฒนาทักษะการอ่านการเขียน แต่งตั้งและประสานงานกันระหว่างผู้ที่รับผิดชอบในแต่ละระดับ ให้ความรู้แก่อาสาสมัครอย่างต่อเนื่อง และเตรียมอาสาสมัครตัวแทนในแต่ละกลุ่ม สอดแทรกกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพชีวิต เข้าในโครงของหน่วยงานต่าง ๆ ในการดำเนินงานจะต้องมี การวางระบบการรายงานที่สะดวกและชัดเจน และยึดความจำเป็นพื้นฐาน 8 ประการ เป็นหลักในการพัฒนา

Thesis Title An Evaluation of the Quality of Life Promotion
Project of Ubon Ratchathani Provincial
Non - Formal Education Center, 1988

Author Mr. Prasert Hormdee

M.Ed. Educational Measurement and Evaluation

Examining Committee :

Assoc. Prof. Bupa Anansuchatkul	Chairman
Asst. Prof. Dr. Chukiat Leesuwana	Member
Assoc. Prof. Uthen Panyo	Member

Abstract

The purpose of this evaluation, was based on the CIPP model as well as Scriven's guidelines for evaluation, was to study and assess the context, inputs, processes and products of the Quality of Life Promotion Project. Altogether 7 sets of instruments totalling 26 copies were used for data collection. The sample, obtained by means of stratified random sampling, were the Quality of Life Promotion groups at Ban Nong Hin, Village No.5, Tambon KamHai Yai in Muang District, and Ban Na Rueng, Village No.11, Tambon Lao Pruan, Amnat Charoen District. Data collection methods consisted of observation documentary analysis, testing, interviewing and using questionnaires. Data analysis consisted of describing the actual phenomenon and comparing it with the specified criteria. The evaluation process was divided into 3 steps, i.e., establishing criteria for evaluation based on the delphi technique, evaluating the project, and proposing recommendations for more appropriate project implementation model and guidelines.

Altogether the established criteria for evaluation consisted of 69 items ; 8 items on project context, 27 items on project inputs, 20 items on project processes, and 14 items on project products.

The study reveals the following findings :

With regards to the congruency between project objectives and learners' needs and expectations, it was found that the learners' needs and expectations are congruent with project objectives concerning receiving knowledge and basic occupational skills, and development of reading and writing skills, respectively. As for administrators, officers and supporting agencies, their understanding was most in agreement with project objectives concerning the development of reading and writing skills.

Comparing actual project implementation with the established criteria, it was found that the groups at Ban Nong Hin and Ban Na Rueng implemented the project in agreement with the criteria at about 60.87% and 52.17% respectively. With the two groups combined, the percentage of agreement between actual project implementation and the established criteria was 46.38, while the percentage of disagreement was 33.33, however 20.29% may or may not agree with the criteria. It was also found that disagreement existed in the following areas : roles and responsibilities of volunteers, budget, quantity of progress report forms, operational schedule of district - level agencies and the provincial center for non - formal education, supervision and follow - up plan and actual practice of provincial - level agencies, key ministries' co-operation regarding resource persons and involvement in supervisory visits, seeking and selecting volunteers, making appointments for group meetings, baseline surveys, organization and follow - up of consequential activities, utilization of materials other than the printed

text, promoting the transfer of knowledge to practical use as well as volunteers' reporting on group meetings, participation in communal activities, discussion and recommendation of guidelines for solving the community's problems, and joining forces as groups so as to help solve the learners' and/or community's problems

Positive as well as negative side - effects of the project were also found in the study. On the positive side, it appeared that the learners could better perceive opportunities and channels for supplementary occupation; that more people cast their ballot in the elections; that the learners became more confident, could better co-ordinate and/or seek assistance from government agencies; that learners relayed knowledge and information to family members; that learners became aware of the importance of literacy and news and information. On the negative side, however, it was found that group meeting caused some learners to forgot their daily earning carry more workload, lose confidence in the project stability , and became rivals against their own leadpersons.

As for recommendations for more appropriate project implementation model and guidelines, emphasis should be placed upon the development of reading and writing skills, appointing and co-ordinating among responsible bodies at each level, continuously imparting knowledge to volunteers and preparing representative volunteers in each group, integrating the Quality of Life Promotion Project activities into the operational plan of the various agencies, Most important of all , the 8 basic minimum needs should be adhered to as the base for development, whereas a clear and convenient reporting network development was a must for project implementation.